„Lakitelek értékmentő” munkája
LAKYTELEK – LAKITELEK

Mindenki számára fontos, hogy a szívünknek kedves, fontos kincseket megtaláljuk, megismerjük és megőrizzük az utókornak, hiszen emlékeket, történelmet, dicső pillanatokat idéznek fel, erősítik a közösséghez tartozás érzését és nem utolsósorban öregbítik településünk jó hírét.

A 2012. évi XXX. évi Hungarikum törvény hatására országosan megalakultak a Települési Értéktár Bizottságok; 2013-ban itt Lakiteleken is.

Lakitelek Önkormányzata is megkapta feladatul, hogy Helyi Értéktár Bizottságot hozzon létre, s fedezzék fel, kutassák, vegyék lajstromba mindazt, mindazokat, akik/amik az adott településen fontosak, kiemelkedő szerepet töltenek be, akire/amire szívesen emlékeznek; valami miatt a település ÉRTÉKE. Rendkívül sok ilyet találtak mindenütt a hazában! Lakitelek nagyon büszke lehet, hiszen közel járunk már a száz helyi értékhez; s közeledünk a tízhez a megyei értékeink számával.

A kezdetek

Mi, lakitelekiek már a kezdetek kezdetén, **2008**-ban elkezdtük ezt a gyűjtőmunkát; a gyökerek elég mélyre nyúlnak vissza. Az értékfeltárás a „Helyi Hungarikum“ elnevezésű kérdőív kitöltésével kezdődött, amikor minden helyi lakos kapott felkérést, hogy ajánlatot tehet bárkire, bármire, hogy besoroltassék Lakitelek értékei közé. Ez az ajánló, ez az elkezdett gyűjtőmunka az alapja a mai értéktári feladatoknak; ez a legfontosabb alapkő. Ezen kérdőívet közel négyszázan töltötték ki, adták be, s nagyon sok ajánlás érkezett.

Az ajánlottakat felkerestük, a természeti és épített értékekkel együtt „lajstromba” vettük. Akiket csak lehetett, kértük, hogy legyenek részesei a legelső kiállításunknak – **2009**-ben, a Népfőiskolán. Ekkor még nem volt bizottságunk; kezdeményezésünket Lezsák Sándor karolta fel. (*A Hungarikumok országos programjának ő az első szellemi atyja; a Hungarikum Bizottság tagja.)*

Nagyon nagy sikere volt az első bemutatkozó kiállításnak. Sokan ott, akkor ébredtek rá a tudatra: nekem is van ilyenem, én is tudok hasonlót. S egyre bővültünk...
A további három tárlatnak is hatalmas mozgatóereje lett. (*A második-harmadik kiállításunk a művházban volt 2014-ben és 2016-ban; a negyediknek 2018-ban szintén a Népfőiskola adott otthont. Az ötödik, legnagyobb volumenű kiállításunk 2020. október 3-tól, az új építésű Nemzeti Művelődési Intézetben volt látható*.)
Egy-egy kiállítás a helyi értékleltár kíván lenni.

Mind az öt kiállítást Czinege Edit vezetésével és a Népfőiskola munkatársainak segítségével rendezték be –, igen színvonalasan. Minden helyi érték képviseltette magát, ha másként nem, a bemutatkozó leírásokban. A kiállítást több százan megnézték, elismerést szerezvén ezzel a Lakiteleken élő és alkotó embereknek és Lakitelek értékeinek.

Örvendetes, hogy helyi eseményeken, ünnepségeken is viszont látjuk Lakitelek értékeit. Kiállítások, bemutatkozások a Mákvirág Galériában is rendszeresek, továbbá meg kell említeni a Lakiteleki Újság értékmentő munkáját és minden, Lakitelek múltjával foglalkozó egyéb web-oldalt is. Fontos, hogy minél több helyen, minél többen gyűjtsük össze az

értékeinket, hiszen ez KÖZÖS GYŰJTŐMUNKA. LAKITELEK, a település lakóinak az értéke!

Célunk, hogy minél több lakiteleki érték váljék helyi, majd Megyei Értékké; esetleg HUNGARIKUMMÁ. Az esély mindenkinek, mindennek adott!

Lakitelek értékeiről

„Mélységes mély a múltnak kútja!“

Miért gyűjtünk régi dolgokat? Miért őrzünk meg régi technológiákat? Miért idézünk fel múltbéli eseményeket? Miért ragaszkodnunk múltbéli tárgyakhoz?
Ezek közösségszervező erőt jelentenek. A miénk; s benne van az elődeink, az őseink keze nyoma. Mindenki igyekszik, hogy ne „nyom” nélkül menjen el majd a földi életből; letegye valamilyen formában a saját „jelét”.
Az értékőrzés: a túlélés záloga. Érték minden, ami a múlt, a történelem egy darabja.

Ha senki sem láttatja, s nem hívja fel a figyelmet az elhagyott gyöngyszemre, akkor az ottmarad, lemarad, elvész... Nem azért, mert nem akarjuk észre venni, hanem azért, mert másra figyelünk, elfutunk mellette, rohanunk...
Az emberi összefogás és a családi értékek fontossága kell, hogy a jövőben azért munkálkodjék. Minden fontos személy, vagy annak alkotó munkája kerüljön fel a listánkra – ez a célunk. Nem akarunk mindent begyűjteni, csak szerencsés lenne lajstromba venni, s időnként összehoznánk, bemutatnánk; majd mindenki hazaviszi, s tovább őrzi a féltett kincsét!

Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy Lakiteleken több szálon is fut az ÉRTÉKŐRZÉS hosszú évek óta, folyamatosan. Legrégebben az iskolákban, a művelődési házban, a könyvtárban, majd a Népfőiskolán, a Mákvirák Galériában, a Pulai Helytörténeti Gyűjteményben, s a Lakiteleki Értéktár által folyamatban lévő feldolgozásban, melyből már egy könyv is készült. Ez 2015-ben jelent meg; Értékőrző Emlékezet a címe.
Az első értékőrző könyvünk Lakitelek Olvasókönyve, mely a millecentenáriumi események kapcsán jelent meg. Aztán megjelent a Lakiteleki Iskola 2002-es évkönyve; majd Rácz Miklós által feldogozott Iskolatörténeti könyv 2007-ben.

A helyi Értéktár Bizottság tagjai:

2013 őszén alakult Lakiteleken a Lakiteleki Értéktár Bizottság, akik „hivatásos lokálpatrióták“:
Lendvainé Dr. Erki Mária főgyógyszerész, a bizottság elnöke,
Kotvits Jánosné, nyugdíjas pedagógus, tag,
Harmatos Áronné, nyugdíjas pedagógus, tag,
Lezsák Sándorné, a lakiteleki Népfőiskola igazgatója, tag,
Mokos József, vállalkozó, tag.

A fenti öt tagot határozatlan időre választotta a képviselőtestület.
További két tagja a bizottságnak: a település mindenkori polgármestere és a humán bizottság vezetője. Első tagjai: **Felföldi Zoltán**, polgármester és **Czinege Edit**, képviselő, újságíró, a humán bizottság elnöke. A bizottság titkára, **Varga Zoltán**.
Majd a 2014-ben regnáló testületi tagok: **Kiss Anita** polgármester és **Dakóné Harkai Csilla** humán bizottsági tag.

<u>2020. júliusában új tagsággal állt fel a jelenlegi helyi Értéktár Bizottság:</u>
Czinege Edit, nyugdíjas pedagógus, keramikus, újságíró, a bizottság elnöke,
Harmatos Áronné, nyugdíjas pedagógus, tag,
Lezsák Sándorné, a lakiteleki Népfőiskola igazgatója, tag,
Mokos József, vállalkozó, tag,
Tábori Kálmán, nyugdíjas pedagógus, tag,
dr. Sütő Linda a Népfőiskola munkatársa, a bizottság jogi titkára;
Madari Róbert, polgármester, tag
Vass Anikó, Emberi Erőforrások Bizottság elnöke
Szabóné Nedelen Csilla, önkormányzati dolgozó, jegyzőkönyvvezető.
Külsős munkatársak: **Felkai Judit, Heinrich Gábor, Szabóné Takács Judit, Lisztes János, Olajos István.**

Mindennek alapja a Lakiteleken élő emberek értékmentő emlékezete és értékmentő/teremtő munkája.

A bizottság alapgondolata:

Lakiteleknek csak akkor van jövője,
ha múltját és jelenét ápolja, ismeri és tovább adja.

A helyi értékek tára tovább bővül, folyamatosan változik, gyarapodik.
Mi megőrizzük a jövendő generációknak az értékeket, hogy emlékezhessenek arra, hogyan éltek a felmenőik. Majd az ő feladatuk lesz ezt megőrizve tovább gyarapítani!
Valóban van mire büszkének lennünk!

Mi folytatjuk a munkánkat, Lakitelek értékeinek felkutatását, nyilvántartásba vételét és megismertetését.

Nagyon fontosnak tartjuk azt a népművészeti tevékenységet, amit a Kösöntyű Néptáncosok, a fiatalokat megmozgató néptáncos csoportjaink – az óvodás kortól a felnőttekig – példaként, mintaként állítanak a lakosainknak.
A színjátszó csoportunk, a fúvószenekarunk, az énekkarok, a sokféle rendezvényeink mind-mind értékőrzők! A Muraközy János Hagyományőrzőkről már nem is beszélve! (A nevében is benne van!) Csodás, hogy milyen öntudattal végzik a kis vitézeink a munkájukat.

Lakiteleken már a bölcsődében, az óvodában elkezdődnek ezek a rejtett értékőrzési „*morzsaszórások”*, az iskolás korban ezek tudatosulnak, s majd fiatal felnőttként – reméljük – igénnyé is válnak... S ez csuda jó! A Faluszépítő Egyesület tevékenysége, az Irodalmi Színpadosaink bemutatói, a könyvtári foglalkozások, művházas rendezvények... a honfoglalás-kori templomromunk, s az aköré szervezett történelmi rendezvények is mindenképpen idesorolandók.

Itt mondhatnánk köszönet – a helyi Értéktár Bizottság minden tagja nevében – mindenkinek, aki tevékenyen részt vesz az értékőrzésben: tanít, szervez, vezet, hagyományt ápol és teremt... Büszkék vagyunk rájuk!

Czinege Edit,

az Értéktár Bizottság elnöke